

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 3886/2022
23.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић и Зорице Булајић, чланова већа, у парници тужилаца АА, ББ и ВВ, свих из ..., које заступа пуномоћник Мирослав Ђорђевић, адвокат из ..., против туженог „Триглав осигурање“ АДО Нови Београд, кога заступа пуномоћник Дејан Вуковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8137/2018 од 14.03.2019. године, у седници одржаној 23.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужилаца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 8137/2018 од 14.03.2019. године у ставовима првом, трећем и четвртном изреке.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П 829/16 од 20.06.2017. године, која је исправљена решењем истог суда П 829/16 од 04.06.2018. године, ставом првим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиоца АА и обавезан тужени да му накнади нематеријалну штету за претрпљен страх у износу од 100.000,00 динара и физичке болове у износу од 70.000,00 динара, укупно 170.000,00 динара, са законском затезном каматом од 20.06.2017. године, као дана пресуђења до исплате (тачка 1.). Делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца АА за износ од 450.000,00 динара на име претрпљеног страха преко досуђеног износа претходним ставом изреке, за износ од 250.000,00 динара на име претрпљеног страха за живот супруге, за износ 250.000,00 динара на име претрпљеног страха за живот ћерке, за износ од 150.000,00 динара на име претрпљених душевих болова због умањења животне активности и за износ од 180.000,00 динара на име претрпљених физичких болова преко досуђеног износа претходним ставом изреке са законском затезном каматом (тачка 2.). Тужени је обавезан да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка у износу од 193.700,00 динара (тачка 3.). Ставом другим изреке, делимично је усвојен тужбени захтев тужиле ББ и тужени обавезан да јој на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због умањења животне активности исплати 770.000,00 динара, за претрпљене физичке болове 250.000,00

динара, за претрпљени страх 350.000,00 динара и претрпљене душевне болове због наружености 300.000,00 динара, укупно 1.670.000,00 динара са законском затезном каматом од 20.06.2017. године као дана пресуђења до исплате (тачка 1.). Делимично је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиље ББ за износ од 1.230.000,00 динара на име душевних болова због умањења животне активности преко досуђеног, за износ од 550.000,00 динара на име претрпљених физичких болова преко досуђеног и за износ од 250.000,00 динара на име претрпљеног страха преко досуђеног (тачка 2.). Тужени обавезан да тужиљи ББ накнади трошкове парничног поступка у износу од 412.100,00 динара. Ставом трећим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиље ВВ и тужени је обавезан да јој накнади нематеријалну штету у износу од 60.000,00 динара на име претрпљеног страха и 80.000,00 динара за претрпљене физичке болове, укупно 140.000,00 динара, са законском затезном каматом од 20.06.2017. године, као дана пресуђења до исплате (тачка 1.). Тужени је обавезан да тужиљи ВВ накнади трошкове парничног поступка у износу од 152.000,00 динара (тачка 2.).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 8137/2018 од 14.03.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда, у делу става првог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиоца АА и тужени обавезан да му накнади нематеријалну штету на име претрпљеног страха и физичких болова, у делу става другог изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиље ББ и тужени обавезан да јој на име накнаде нематеријалне штете исплати износе на име претрпљених душевних болова због умањења животне активности, претрпљених физичких болова, страха и претрпљених душевних болова због наружености, као и у делу трећег става изреке којим је усвојен тужбени захтев тужиље ВВ и тужени обавезан да јој накнади нематеријалну штету за претрпљени страх и физичке болове све са припадајућом законском затезном каматом од 20.06.2017. године, као дана пресуђења до исплате и ти захтеви су одбијени као неосновани. Ставом другим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужилаца и потврђена првостепена пресуда у делу става првог изреке којим је делимично одбијен тужбени захтев тужиоца АА за накнаду нематеријалне штете и у делу става другог изреке којим је делимично одбијен тужбени захтев тужиље ББ за накнаду нематеријалне штете. Ставом трећим изреке, преиначена је првостепена пресуда, у делу става првог изреке којим је тужени обавезан да тужиоцу АА накнади трошкове парничног поступка, у делу става другог изреке којим је тужени обавезан да тужиљи ББ накнади трошкове парничног поступка, као и у делу става трећег изреке којим је тужени обавезан да тужиљи ВВ накнади трошкове парничног поступка, па су захтеви тужилаца у том делу одбијени као неосновани. Ставом четвртим изреке, тужиоци су обавезани да туженом солидарно накнаде трошкове другостепеног поступка у износу од 57.150,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену у преиначујућем делу, тужиоци су благовремено изјавили ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – др. Закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању дана ...1988. године у Новом Београду се догодила саобраћајна незгода у којој је учествовало возило марке „Застава 101“ којим је управљао тужилац АА и возило марке „Jetta“ власништво РО „Компас“ (Рента-кар) којим је управљао ГГ. Путнице у возилу тужиоца АА, овде тужиље, задобиле су тешке телесне повреде у предметној саобраћајној незгоди. Вештачењем су утврђене последице задобијених повреда по здравље тужилаца, њихово трајање и интензитет. Пресудом Четвртог општинског суда у Београду К 1950/88 од 12.06.1989. године, која је постала правноснажна 08.01.1990. године, ГГ је оглашен кривим за тешко дело против безбедности јавног саобраћаја и кажњен по закону. Возило „Jetta“ којим је проузрокована штета је на дан 05.02.1988. године било осигурано по генералној полиси број .. коју је издала „Заваровална скупност Триглав“, Пословна јединица Љубљана – Миклошићева број 10. Тада је у оквиру Заједнице осигурања „Триглав“, као самостално правно лице пословала и Заједница подручја Београд, чији је правни следбеник Деоничко друштво за осигурање „Копаник“ које је касније уз задржавање истог матичног броја имало више статусних и промена имена, тако да је сада пословно име Акционарско друштво за осигурање „Триглав осигурање“ Београд. Од стране ЗОИЛ „Триглав“ Заједница подручја Београд, тужиоцу АА је у поступку мирног решења спора исплаћена накнада материјалне штете на возилу, као и делимична накнада штете тужиљи ББ.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је делимично усвојио тужбени захтев налазећи да је тужени, као правни следбеник осигуравача возила којим је проузрокована штета у обавези да тужиоцима накнади штету проузроковану у предметној саобраћајној незгоди.

Другостепени суд је изразио супротно становиште, налазећи да тужени није пасивно легитимисан у овој парници, јер није правни следбеник осигуравача возила којим је проузрокована штета, по полиси коју је издала Заваровална скупност „Триглав“ Пословна јединица Љубљана, улица Миклошићева број 10. Тужени је правни следбеник ЗОИЛ „Триглав“ Заједница подручја Београд која је у оквиру Заједнице осигурања „Триглав“ пословала, као самостално правно лице уписано у регистар суда, па исплате извршене у поступку мирног решења спора не указују на пасивну легитимацију туженог, јер се радило о исплатама услужног карактера, након чега је следио поступак рефундације исплаћених средстава од осигуравача, с обзиром да се штета догодила у Београду, а причињена је возилом љубљанске регистрације. Зато је првостепена пресуда у усвајајућем делу преиначена и тужбени захтев одбијен као неоснован.

Врховни суд налази да се неосновано ревизијом тужилаца указује да је становиште другостепеног суда засновано на погрешној примени материјалног права.

Према члану 940. Закона о облигационим односима, у случају осигурања од одговорности, осигуравач одговара за штету насталу осигураним случајем само ако треће оштећено лице захтева њену накнаду. Осигуравач сноси, у границама своте осигурања, трошкове спора о осигураниковој одговорности. Сопствено право оштећеника и директна тужба прописани су у члану 941. тако да у случају осигурања од одговорности, оштећено лице може захтевати непосредно од осигуравача накнаду штете коју је претрпело догађајем за који одговара осигураник, али највише до износа осигуравачеве обавезе. Оштећено лице има, од дана када се догодио осигурани случај,

сопствено право на накнаду из осигурања те је свака доцнија промена у правима осигураника према осигуравачу без утицаја на право оштећеног лица на накнаду.

Према Закону о основама система осигурања имовине и лица („Службени лист СФРЈ“ број 24/76), који је важио у време настанка штете, заједница осигурања код које се осигурао корисник односно сопственик моторног возила дужна је да накнади штету коју је корисник односно сопственик или возач моторног возила дужан да накнади на основу правила о одговорности због употребе моторног возила, а која је причињена услед смрти, повреде тела или здравља неког лица или уништења, односно оштећења нечије ствари, осим ствари примљених на превоз и то највише до висине уговорених осигураних сума (члан 54.).

То значи да у случају осигурања од одговорности (што је овде случај), за штету насталу осигураним случајем одговара осигуравач код кога се осигурао корисник односно сопственик моторног возила. У поступку је утврђено да је полису осигурања возила којим је проузрокована штета издала Заваровална скупност „Триглав“ Пословна јединица Љубљана – Улица Миклошићева број 10. Правни претходник туженог Заједница подручја Београд је у оквиру Заједнице осигурања „Триглав“ пословала, као самостално правно лице. По члану 9. Закона о основама система осигурања имовине и лица („Службени лист СФРЈ“ број 24/76), заједница осигурања и заједнице ризика и други облици удруживања и организовања, одређени Самоуправним споразумом о оснивању заједнице осигурања, јесу правна лица са правима, обавезама и одговорностима које имају на основу Устава, Закона и Самоуправног споразума о оснивању заједнице осигурања, док према члану 24. средства једне заједнице ризика не могу се без сагласности те заједнице употребити за извршавање обавеза других заједница ризика. Следом наведеног, правилно је другостепени суд применио материјално право, закључујући да тужени није пасивно легитимисан у овој парници јер његов правни претходник није био осигуравач код кога се осигурао корисник односно сопственик моторног возила којим је проузрокована штета тужиоцима, па чињеница да је правни претходник туженог (Заједница подручја Београд), у вансудском поступку обрађујући одштетни захтев за штету насталу у Београду извршио делимичну исплату тужиоцима, не ствара обавезу за туженог да тужиоцима накнади штету. Зато су без утицаја ревизијски наводи којима се оспорава закључак другостепеног суда, да је правни претходник туженог исплатом у вансудском поступку поступао услужно за осигуравача возила, код утврђеног да је правни претходник туженог у оквиру Заједнице осигурања „Триглав“ пословао као самостално правно лице, а да је полису осигурања издала Заваровална скупност „Триглав“ Пословна јединица Љубљана – Улица Миклошићева број 10. Следом наведеног, као неосновани су оцењени сви ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић